

Information om kunskapsprovet i alkohollagen

Bestämmelser

Alla som ansöker om serveringstillstånd ska enligt 8 kap. 12 § alkohollagen avlägga ett prov för att visa att han eller hon har de kunskaper om alkohollagen som krävs. Det är Statens Folkhälsoinstitut (FHI) som har tagit fram provet och föreskrifter till provet.

Vem gör provet?

Det är den som söker tillstånd som ska göra provet. Alla personer som har betydande inflytande i företaget och är aktiva i serveringsrörelsen ska göra provet.

I *mindre aktiebolag, handelsbolag och liknande* bör minst hälften av de personer som har betydande inflytande och är aktiva i rörelsen ha kunskaper i alkohollagstiftningen.

I *större företag*, t ex hotell- eller restaurangkedjor, där ägarna och den centrala företagsledningen inte är involverade i den dagliga driften får det anses tillräckligt om kunskaper i alkohollagstiftningen finns hos de personer som arbetar operativt i ledande ställning.

För *ideella föreningar* bör minst hälften av styrelsemedlemmarna ha kunskapen. I *större företag*, t ex hotell- eller restaurangkedjor, där ägarna och den centrala företagsledningen inte är involverade i den dagliga driften är det tillräckligt om kunskaper i alkohollagstiftningen finns hos de personer som arbetar operativt i ledande ställning.

Undantag från att göra provet

Undantag görs för sökande som

1. tidigare har avlagt prov och har tillstånd som minst motsvarar den aktuella ansökan
2. inte har tillstånd men som högst tre år före en ny ansökan inlämnas till kommunen har avlagt godkänt prov som minst motsvarar den nya ansökan
3. inte har avlagt prov men som i samma kommun har serveringstillstånd som minst motsvarar den aktuella ansökan och vars kunskaper det inte finns några skäl att ifrågasätta, eller
4. inte har avlagt prov men som i en annan kommun har serveringstillstånd som minst motsvarar den aktuella ansökan och kan dokumentera flera års erfarenhet utan anmärkningar. Med flera års erfarenhet menas den tillståndshavare som är verksam och som har erhållit erfarenhet så lång tid att det finns stor anledning att förmoda att de kunskaper som krävs också finns. Som en utgångspunkt kan en rimlig tid vara minst 3 års verksamhet med tillstånd för minst sådan servering som ansökan avser. Formuleringen "utan anmärkningar" innebär att tillståndshavaren inte har fått sådana påpekanden vid bedrivandet av servering, som har lett till åtgärder i form av varning eller erinran.

Kommunen får göra undantag från skyldigheten att genomgå kunskapsprov vid ansökan om tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap om ansökan avser *ett enstaka tillfälle*.

Mål för kunskapsprovet

Ett övergripande mål vid servering av alkoholdrycker är att det ska finnas kunskap om och förståelse för det

alkoholpolitiska regelverket samt medvetenhet om betydelsen av eget ansvarstagande hos tillståndshavaren. Syftet med kunskapsprovet är att de som jobbar i verksamheten ska ha goda kunskaper i alkohollagen så att serveringen sker på ett ansvarsfullt sätt samt att undvika att problem uppstår i samband med restaurangverksamhet m.m. Den som inte har tillräckliga kunskaper riskerar att få sitt tillstånd återkallat om reglerna inte följs. Enligt 4 § i Statens folkhälsoinstituts föreskrift om kunskapsprov ska kunskaper finnas inom fyra områden:

- alkoholpolitik,
- bestämmelser om servering,
- bestämmelser om tillsyn och
- bestämmelser om mat och utrustning.

Kunskaper i t ex bokföring, skattefrågor, livsmedelsregler, arbetsmiljö, arbetsrätt och andra mer företagar- eller yrkesinriktade ämnen faller utanför Statens folkhälsoinstituts bemyndigande att föreskriva om. När det gäller bokföring finns en bestämmelse i 9 kap. 14 § alkohollagen om att bokföringen ska vara utformad så att kontroll av verksamheten är möjlig. Kunskaperna i bokföring ska minst vara av sådan omfattning att tillståndshavaren har kännedom om vad som krävs för att skapa ett fullgott underlag för bokföringen och hur underlaget ska hanteras.

Olika prov för olika serveringstillstånd

Kunskapsprovet för stadigvarande servering till allmänheten är det mest omfattande provet, följt av stadigvarande serveringstillstånd i slutet sällskap vid cateringverksamhet. Tillfälligt tillstånd att servera till allmänheten och stadigvarande servering i slutet sällskap kan därefter anses vara av samma omfattning. Efter dem följer tillstånden för pausservering och provsmakning. Provet för tillfällig servering i slutet sällskap kan

anses vara av minst omfattning. En sökande som tidigare blivit godkänd vid ett prov för ett lika eller mer omfattande tillstånd behöver alltså inte göra ett nytt prov om övriga förutsättningar enligt bestämmelsen är uppfyllda. Den som är innehavare av ett serveringstillstånd behöver inte göra ett prov vid ansökan om ett tillstånd som är lika eller mindre omfattande. Det bör dock påpekas att det är den föreliggande ansökan som avgör vilket prov som är aktuellt, den sökande ska inte ha möjlighet att välja prov efter eventuella framtida behov.

Att göra kunskapsprovet

När du har lämnat in en ansökan om alkoholservering till din kommun anmäler du till alkoholhandläggaren att du vill göra kunskapsprovet. Ni bokar då in en tid för när detta ska göras. I Tierps kommun bör kunskapsprovet bokas in minst två veckor innan du ska skriva det. Detta beror på att alkoholhandläggaren behöver boka in en provsal, en tentavakt och, i de fall det behövs, en tolk. Provet finns idag på svenska, engelska, franska och arabiska. Kunskapsprovet är skriftligt men det får avläggas muntligen om sökanden inte behärskar något av de språk som proven tillhandahålls på, kan styrka påtagliga läs- eller skrivsvårigheter eller om det i övrigt finns särskilda skäl. I dessa fall får tentavakten läsa upp frågorna för den sökande som sedan väljer bland alternativen.

Provet görs vid en dator och består av olika frågor med svarsalternativ där ett eller flera alternativ är rätt. Det står i frågan hur många av svarsalternativen som är rätt. Sökanden har 90 minuter på sig att göra provet. Provresultatet kommer via post. I provresultatet står om sökanden har blivit godkänd eller inte samt hur många rätta svar sökanden hade på respektive del. Provet består av fyra delar och man måste ha minst 75 %

rätt på respektive del. Om man får lägre än 75 % på någon av delarna så måste hela provet skrivas om.

Sökanden har vid behov rätt till att ha en auktoriserad tolk vid provet. Det är även möjligt att göra provet muntligt om det finns särskilda skäl för detta.

Sökanden har möjlighet till två omprov. Om sökanden inte skulle klara provet den tredje gången som det skrivs så måste en ny ansökan lämnas in till kommunen och då tas även en ny ansökningsavgift ut.

Kommunen kan hindra en sökande från att genomgå prov om hans eller hennes uppträdande är sådant att det inte är möjligt att genomföra provet på ett tillförlitligt sätt. Här avses sådana hinder som beror på den sökande själv. Skäl som omfattas av denna bestämmelse är exempelvis att sökanden förgriper sig med våld eller hot om våld mot provförrättaren eller annan person eller uppträder bråkigt eller störande vid provet så att detta inte kan genomföras på föreskrivet sätt.

Vad kostar det?

Kunskapsprovet kostar 1500 kr per tillfälle.

Läshänvisningar

Område 1, alkoholpolitik

Alkoholpolitiken utgör grunden för bestämmelserna i alkohollagens olika delar, även om området inte följer direkt av bestämmelser i lagen. Regler om definitioner, tillverkning, försäljning, åldersgränser, partihandel, tillståndsgivning, servering, tillsyn m.m. är uttryckt i lagstiftningen för den förda alkoholpolitiken. En av förutsättningarna för att försäljningen av alkoholdrycker ska fungera tillfredsställande är att de som är verksamma inom alkoholservering har förståelse för de regler som har beslutats av riksdagen.

Den som ansöker om tillstånd för servering eller provsmakning ska ha kännedom om den svenska alkoholpolitiken, hur den är utformad, hur de olika alkoholpolitiska verktygen fungerar och varför de finns. Detta innefattar motiven och målen för alkoholpolitiken. För att nå målen finns bl. a. bestämmelser i syfte att begränsa tillgängligheten (prisnivå, antal försäljningsställen, öppethållandetider m.m.) och minska den skadliga alkoholkonsumtionen. Regler om marknadsföring bidrar också till att nå målen.

Förslag på litteratur

Alkohollagen (2010:1622)

Regeringens proposition 2009/10:125 En ny alkohollag, avsnitt 4.1 – 4.4

Regeringens proposition 1994/95:89

Förslag till alkohollag, avsnitt 5.1

Regeringens proposition 2010/11:47, En samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken, avsnitt 3.1 – 9.4 i de delar som rör alkohol

Konsumentverkets allmänna råd för marknadsföring av alkoholdryck till konsumenter, (KOVFS 2009:6)

Alkoholpolitik 2 Åtgärder, SOU 1974:91,

Betänkande avgivet av alkoholpolitiska utredningen, avsnitt 11.1 – 11.7

Område 2, tillsyn

Detta område behandlar tillsynsmyndigheternas roller, deras befogenheter och skyldigheter. Även tillståndshavarens skyldigheter såsom att tillhandahålla handlingar, bokföring m.m. omfattas. För att tillsynen över serveringsställen ska kunna underlättas och vara effektiv är det viktigt att tillståndshavarna är väl insatta i tillsynsmyndigheternas uppdrag. Med en god kännedom om tillsynen finns förutsättningar för ett bra samarbete och för dialog mellan tillsynsmyndigheter och tillståndshavare.

Regler i alkohollagen

7 kap. Marknadsföring av alkoholdrycker

Bestämmelser om marknadsföring till konsumenter och om varuprover m.m.

Litteratur: Konsumentverkets allmänna råd för marknadsföring av alkoholdrycker till konsumenter (KOVFS 2009:6).

Proposition 2009/10:125, avsnitt 10 i de delar som har anknytning till servering och avsnitt 17.1 Författningskommentar till bestämmelserna i alkohollagens kapitel 7 samt Handbok alkohollagen, kommentar till 4 kap. 9 § gamla alkohollagen.

8 kap. Servering av alkoholdrycker

8 kap. 10 § andra stycket om tillsynsavgifter

9 kap. Tillsyn m.m.

9 kap. 1-4 §§, tillsynsmyndigheter

Litteratur: proposition 2009/10:125 En ny alkohollag, avsnitt 4.6.1 och avsnitt 17.1

Författningskommentar till bestämmelserna i alkohollagens 9 kap. 1 – 4 §§ samt Handbok Alkohollagen, kommentar till 8 kap. 1 och 1 a §§ gamla alkohollagen.

9 kap. 11 §, tillståndshavares anmälningsskyldighet vid förändringar m.m.

Proposition 2009/10:125, avsnitt 17.1

Författningskommentar till bestämmelserna i 9 kap. 11 § alkohollagen och Handbok Alkohollagen, kommentar till 8 kap. 3 § gamla alkohollagen.

9 kap. 13 §, tillståndshavarens skyldighet att lämna tillträde till lokaler och tillhandahålla handlingar vid tillsyn m.m.

Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 17.1 Författningskommentar till bestämmelserna i 9 kap. 13 § alkohollagen och Handbok Alkohollagen, kommentar till 8 kap. 4 och 5 §§ gamla alkohollagen.

9 kap. 14 §, bokföring och statistiska uppgifter

Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 17.1 Författningskommentar till bestämmelserna i 9 kap. 14 § alkohollagen och Handbok Alkohollagen, kommentar till 8 kap. 4 och 5 §§ gamla alkohollagen samt Statens folkhälsoinstituts föreskrifter om statistiska uppgifter avseende servering (FHIFS 2010:5).

9 kap. 17-18 §§, åtgärder i form av erinran, varning och återkallelse

Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 11.9 och avsnitt 17.1

Författningskommentar till bestämmelserna i 9 kap. 17 – 18 §§ alkohollagen.

Område 3 och 4, bestämmelser om servering samt mat och utrustning

Det krävs ingående kunskap om nedanstående bestämmelser för att kunna följa och tillämpa dem på rätt sätt. Till området hör regler med definitioner av alkoholdrycker, allmänna regler om försäljning, även partihandel, marknadsföring och de särskilda reglerna om servering

Regler i alkohollagen

1 kap. Inledande bestämmelser

1 kap. 1 och 2 §§, lagens tillämpningsområde.

1 kap. 5 – 9 §§, definitioner av

alkoholdrycker och tillverkare.

Litteratur: proposition 2009/10:125 en ny alkohollag, avsnitt 6.2 och avsnitt 17.1

Författningskommentar till bestämmelserna i alkohollagen 1 kap. 5 – 9 §§ om definitioner.

2 kap. Tillverkning m.m.

2 kap. 2 §, om kryddning av spritdryck

Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 11.8 och avsnitt 17.1

Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 2 kap. 2 § tredje stycket och Statens folkhälsoinstituts föreskrifter (FHIFS 2010:8) och allmänna råd om anmälan av lokal för cateringverksamhet, kryddning av spritdryck för servering som snaps och provsmakning.

3 kap. Allmänna bestämmelser om försäljning

3 kap. 1 §, rätt till försäljning.

Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 17.1 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 3 kap. 1 § och Handbok alkohollagen, kommentar till 3 kap. 1 § gamla alkohollagen.

3 kap. 2 §, förvaringsförbud.

Litteratur: proposition 2004/05:126

Åtgärder mot illegal alkoholhantering, avsnitt 7 och prop. 2009/10:125, avsnitt 17.1

Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagens 3 kap. 2 §.

3 kap 5 §, regler om ordning och nykterhet.

Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 17.1 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 3 kap. 5 § och Handbok alkohollagen, kommentar till 3 kap. 4 § gamla alkohollagen.

3 kap. 6 och 7 §§, åldersgränser.

Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 8 och avsnitt 17.1

Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 3 kap. 6 och 7 §§ samt Handbok alkohollagen, kommentar till 3 kap. 7 och 8 §§ gamla alkohollagen.

3 kap. 8 §, allmänna bestämmelser om förbud mot att sälja eller lämna ut alkoholdrycker.

Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 17.1 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 3 kap. 8 § och proposition 1994/95:89, avsnitt 17.1 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 3 kap. 8 § samt Handbok alkohollagen, kommentar till 3 kap. 8 § gamla alkohollagen.

3 kap. 9 §, förbud att anskaffa alkoholdrycker och den s.k. bjudregeln. Litteratur: proposition 2009/10:125 en ny alkohollag, avsnitt 8.1 och avsnitt 17.1 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 3 kap. 9 § samt Handbok alkohollagen, kommentar till 3 kap. 9 § gamla alkohollagen.

3 kap. 11 §, överlåtelse av lager av alkoholdrycker.

Handbok alkohollagen, kommentar till 4 kap. 6 § gamla alkohollagen.

4 kap. Partihandel m.m.

4 kap. 2 §, vilka en partihandlare får sälja till.

Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 17.1 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 4 kap. 2 § och Handbok alkohollagen, kommentar till 4 kap. 5 § gamla alkohollagen.

5 kap. Detaljhandel

5 kap. 1 och 2 §§, bestämmelser om detaljhandelsbolag (Systembolaget).

Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 17.1 Författningskommentar till bestämmelserna i alkohollagen 5 kap. 1 och 2 §§.

8 kap. Servering av alkoholdrycker

Generell litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 11, avsnitt 17.1

Författningskommentar till bestämmelserna i alkohollagen kapitel 8. 8 kap. 1 §, serveringstillstånd och tillståndsmyndighet

Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 17.1 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 8 kap. 1 § och Handbok alkohollagen, kommentar till 6 kap. 1 § och 7 kap. 12 § gamla alkohollagen.

8 kap. 2 §, olika typer av serveringstillstånd: till allmänheten eller slutet sällskap, stadigvarande eller tillfälligt.

Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 17.1 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 8 kap. 2 § och Handbok alkohollagen, kommentar till 7 kap. 5 § gamla alkohollagen (obs! att villkor numera inte kan ges efter att tillstånd meddelats).

8 kap. 3 §, kryddning av spritdrycker

Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 11.8 och avsnitt 17.1

Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 8 kap. 3 § samt Statens folkhälsoinstituts föreskrifter (FHIFS 2010:8) och allmänna råd om anmälan av lokal för cateringverksamhet, kryddning av spritdryck för servering som snaps och provsmakning.

8 kap. 4 §, stadigvarande tillstånd för cateringverksamhet för slutna sällskap

Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 11.2 och avsnitt 17.1

Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 8 kap. 4 § samt Statens folkhälsoinstituts föreskrifter (FHIFS 2010:8) och allmänna råd om anmälan av lokal för cateringverksamhet, kryddning av spritdryck för servering som snaps och provsmakning.

8 kap. 5 §, rumsservering, minibar

Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 11.6 och avsnitt 17.1

Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 8 kap. 5 §.

8 kap. 6 §, provsmakning av spritdryck, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker vid arrangemang riktade till allmänheten

Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 11.7 och avsnitt 17.1

Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 8 kap. 6 §.

8 kap. 7 §, provsmakning av egenproducerade alkoholdrycker vid tillverkningsstället

Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 11.7 och avsnitt 17.1
 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 8 kap. 7 §.
 8 kap. 8 §, servering av folköl
 Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 8.2 och avsnitt 17.1
 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 8 kap. 8 §.
 8 kap. 9 §, kommunens informationsskyldighet
 Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 11.1 och avsnitt 17.1
 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 8 kap. 9 §.
 8 kap. 10 §, om ansökningsförfarande och avgift för provning
 Litteratur: Handbok alkohollagen, kommentar till 7 kap. 13 § gamla alkohollagen.
 8 kap. 11 §, om yttrande från polismyndigheten
 Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 11.1 och avsnitt 17.1
 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 8 kap. 11 § samt Handbok alkohollagen, kommentar till 7 kap. 14 § gamla alkohollagen.
 8 kap. 12 §, lämplighetskrav för tillståndshavare
 Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 11.1, avsnitt 17.1
 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 8 kap. 12 § och Handbok alkohollagen, kommentar till 7 kap. 14 § gamla alkohollagen samt Statens folkhälsoinstituts föreskrifter om kunskapsprov (FHIFS 2010:7).
 8 kap. 13 §, inköp av drycker till den egna serveringsrörelsen
 Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 17.1 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 8 kap. 13 § och Handbok alkohollagen, kommentar till 6 kap. 5 § gamla alkohollagen.
 8 kap. 14 §, serveringsutrymme för en tillståndshavare eller gemensamt för flera
 Litteratur: proposition 2009/10:125,

avsnitt 11.3 och avsnitt 17.1
 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 8 kap. 14 § samt Handbok alkohollagen, kommentar till 7 kap. 10 § gamla alkohollagen (obs! inte avsnittet Ett serveringsställe – en restaurang).
 8 kap. 15 §, krav på serveringslokaler, köksutrustning och mat m.m. Drinkbar, pauservering
 Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 11.4 och avsnitt 17.1
 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 8 kap. 15 § samt Folkhälsoinstitutets sammanställning

Krav på mat och utrustning enligt den nya alkohollagen.

8 kap. 16 §, brandsäkerhet
 Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 11.1 och avsnitt 17.1
 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 8 kap. 16 §.
 8 kap. 17 §, befarade olägenheter med serveringstillstånd
 Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 17.1 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 8 kap. 17 § och Handbok alkohollagen, kommentar till 7 kap. 9 § gamla alkohollagen.
 8 kap. 18 §, tillståndshavarens tillsyn över serveringen, serveringsansvariga och anställd personal
 Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 11.5 och avsnitt 17.1
 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 8 kap. 18 §.
 8 kap. 19 §, serveringstid och utrymningstid
 Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 17.1 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 8 kap. 19 §.
 8 kap. 20 §, måttfull servering, ordning och nykterhet
 Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 17.1 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 8 kap. 20 § och Handbok alkohollagen, kommentar till 6 kap. 2 § gamla alkohollagen.

8 kap. 21 §, prissättning av alkoholdrycker och animeringsförbudet
Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 17.1 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 8 kap. 21 § och Handbok alkohollagen, kommentar till 6 kap. 6 och 7 §§ gamla alkohollagen.

8 kap. 22 §, tillgång till lättdrycker
Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 17.1 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 8 kap. 22 §.

8 kap. 23 §, förbud att ta med alkoholdrycker från serveringsställe
Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 17.1 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 8 kap. 23 § och Handbok alkohollagen, kommentar till 6 kap. 8 § gamla alkohollagen.

8 kap. 24 §, förtäring- och förvaringsförbud
Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 17.1 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 8 kap. 24 § och proposition 2004/05:126 Åtgärder mot illegal alkoholhantering, avsnitt 7.

10 kap. Överklagande och verkställighet av överklagbara beslut
Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 17.1 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 10 kap. 1 § och Handbok alkohollagen, kommentar till 9 kap. 1 § gamla alkohollagen.

11 kap. Straffbestämmelser
11 kap. 3 §, olovlig försäljning av alkoholdrycker
Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 17.1 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 11 kap. 3 §.

11 kap. 9 §, olovlig dryckeshantering
Litteratur: proposition 2009/10:125, avsnitt 17.1 Författningskommentar till bestämmelsen i alkohollagen 11 kap. 8 § (som avser gällande alkohollag 11 kap. 9 §).

Övrigt som är bra att kunna inför kunskapsprovet

Serveringslokalen

Serveringslokalen ska omfatta ett visst avgränsat utrymme och vara överblickbar, vilket är grundläggande för alla typer av serveringstillstånd (se 8 kap. 14 § alkohollagen och prop. 1994/95:89 s. 64). Serveringslokalen ska vara utrustad med ett i förhållande till lokalens storlek lämpligt antal sittplaster för matservering. Det är fortfarande inte meningen att serveringstillstånd ska kunna ges för gatukök och liknande miljöer (se prop. 1994/95:89 s. 65).

Gästerna ska i normalfallet kunna beställa och bli serverade vid bordet.

Om det finns en drinkbar får den ta i anspråk endast en mindre del av serveringsställets totala yta och vara belägen i nära anslutning till matsalen.

Serveringslokalen ska vara lämplig från brandsäkerhetssynpunkt. Kravet gäller även för cateringverksamhet med undantag för servering som sker i lokaler som inte är avsedda för allmänheten, t ex i enskilda hem eller på en arbetsplats.

Köket

Vid stadigvarande serveringstillstånd för servering till allmänheten ska restaurangen ha ett eget kök som möjliggör att ett varierat utbud av maträtter kan tillhandahållas. Köket ska finnas i anslutning till serveringslokalen. Kravet på eget kök gäller även för cateringverksamhet men där måste inte köket finnas i anslutning till serveringslokalen.

Ny matlagningsteknik, såsom exempelvis sous-vide-teknik, utgör i sig inte något hinder, men utrustningen måste hålla en viss standard, t ex ska fortfarande inte

vanlig lägenhetsspis eller mikrovågsugn anses vara tillräcklig utrustning vid stadigvarande tillstånd för servering till allmänheten. Detta krav gäller även för cateringverksamhet. Lägenhetsspis och/eller mikrovågsugn kan dock vara tillräcklig utrustning vid t ex tillfälliga tillstånd.

Enbart chips eller nötter är inte tillräckligt. Detta krav gäller även för cateringverksamhet.

Matutbudet

Tillståndshavaren ska kunna tillhandahålla lagad eller på annat sätt tillredd mat. Att maten ska vara lagad eller tillredd innebär att råvaror på något sätt ska ha förädlats. Enbart sallader eller smörgåsar är inte tillredd mat i lagens mening och tillgodoser heller inte kravet på ett varierat utbud av maträtter.

Tillståndshavaren ska kunna tillhandahålla ett varierat utbud av maträtter. Vid stadigvarande serveringstillstånd ställs krav på att såväl förrätter och huvudrätter som efterrätter ska kunna erbjudas.

Det ska inte vara något nödvändigt krav att varma maträtter kan serveras, förutsatt att matutbudet och förhållandena i övrigt har den allmänna standard som krävs för serveringstillstånd. Däremot kan serveringstillstånd inte medges om enbart enklare anrättningar, såsom t ex smörgåsar, hamburgare eller varm korv med bröd erbjuds. Det innebär att gatukök, caféer och liknande enklare serveringsställen inte heller i fortsättningen ska kunna komma ifråga för serveringstillstånd. En noggrann prövning bör göras för varje enskilt serveringsställe.

Efter klockan 23.00 ställs inte lika höga krav på ett varierat matutbud. Gästerna ska dock kunna erbjudas flera olika rätter av enklare slag, t ex kalla maträtter eller maträtter som värms i mikrovågsugn.